

## Artist talk 2. september 2021

### Øko Lavamat 76630 Update

Jeg boede en måneds tid hos min søster, og min svoger tog det nyvaskede sengetøj ud af vaskemaskinen. Den bog, han var ved at læse – Marcel Prousts På sporet af den tabte tid – faldt ud af sengetøjet. Vi var alle forsamlede i køkkenet i en hyggelig morgensnak mens teen trak – min søster, min svoger, min niece og nevø, hunden og jeg. Min svoger samlede bogen op mens alle morede sig over, at han nu ikke kunne læse den færdig. Han holdt den højt i vejret, mens den anden arm åbnede lågen til skraldeposen med løgsovsen fra i går - brun og blævrende på toppen af skraldet. Jeg var fuldstændig bjergtaget over den skønhed, bogen udstrålede – formen som en vinge, der prøvede at løsrive sig fra bindet og trække alle de bittesmå bogstaver med sig op i luften. Jeg kastede mig frem med et højt **neeeej**. Som I ser, lykkedes det mig at redde den.

Hvert medlem af familien havde hver deres reaktion, der kan sige noget om, hvor forskelligt vi forholder os til de uventede hændelser, vi oplever om ikke hver dag så i hvert fald jævnligt. Min svoger rystede på hovedet og smilede overbærende over min skøre kunstnerreaktion, min søster skraldgrinede over den pudsige situation, min teenagenevø kiggede skiftevis på far og mor måske for at finde ud af, hvordan han skulle reagere, hunden logrede som en vanvittig og udstødte glade VUF, mens min antropologistuderende niece var helt med på min reaktion. Her var et værk, der ganske vist var opstået uden kunstner, men alligevel besat en mulighed for æstetisk oplevelse, der var helt særlig.

Hvornår er en genstand kunst? Når nogen har lavet den, eller nogen ser den kunstneriske værdi i den?

Jeg vidste bare, jeg måtte prøve igen og fik lov af min søster til at anvende hendes maskine Øko lavamat 76630 Update mod at bruge vaskepose hver gang. Sådan startede det.

Forskellen på mig og min svoger - der i parentes bemærket er stor kunstnyder – var, at jeg som billedkunstner er meget opmærksom på mine omgivers visuelle æstetiske udtryk og ikke bare deres funktionalitet. Den opmærksomhed er ikke forbeholdt kunstnere: Mange falder fx i svime over strandsten og deres forskellighed, hvem har fx ikke en holdning til farver, hvilken farver man kan lide eller synes fungerer i forskellige sammenhænge? Det, der er kunstnerens reaktion og særkende, er at arbejde videre med de indtryk og ideer, der kommer til én gennem det kunstneriske formsprog, man har opøvet sit håndværk i.

Ideen var serveret på et sølvfad: Jeg skulle lægge bøger i en vaskemaskine og se, hvad der skete.

Med det usædvanlige formål, var det en oplevelse i sig selv at gå på jagt i forskellige antikvarier og se bøgerne med nye øjne. Damen i et af antikvarierne kunne se på mine valg, at det ikke var som det plejede og spurgte, hvad jeg skulle bruge dem til. Da hun hørte svaret, fik hun BOGAFBRÆNDING i øjnene og ville næsten ikke sælge dem til mig. Da jeg foreslog hende at jeg gerne ville udstille dem i butikken, kunne jeg godt mærke, at det kunne jeg glemme alt om. Jeg nænnede ikke at fremføre argumentet, at bøgerne døde mere på hendes støvede hylder end af at blive vagt til live i en transformeret form.

Det næste vaskeforsøg blev Den unge Werthers lidelser af Johann Wolfgang von Goethe. Den var i blødt kartoncover med plastklaminering, og jeg valgte at vaske den på uldprogram med kold skåneskyl og ingen centrifugering for at gå forsigtigt til værks. Jeg brugte uldvaskemiddel og undgik skyllemiddel, hvilket siden viste sig at være godt, da det tager farven.

Resultatet var næsten for godt til at være sandt! Ikke bare kunne man se bogens titel, men hele bogen fremstod som et sår, og man kan læse lidt af teksten, hvor der står: ??????????

Jeg besluttede at skrive facts op om alle bøgerne, og projektet fik derved en videnskabelig tilgang. Jeg skrev  
Titel

Forfatter

Forlag

Udgivelsesår og oplag

Antal sider

Papirtype og indbinding

Vægt før vask

Vægt efter vask

Vægt efter tørring

Vaskeprogram

Vaskemiddel:

Centrifugering:

Indhold i maskinen: vaskepose med finvask

Efterhånden fik jeg en enorm viden om mit værktøj nemlig vaskemaskinen, og hvad den kunne og ikke kunne. Jeg fik også en stor viden om, hvad indbinding af bøgerne betyder, om de er håndbundne eller fabriksproducerede, hvad papirkvalitet osv. betyder for, hvordan resultatet bliver. Jeg opsatte et dogmesæt for, hvordan jeg foretog udvælgelsen og behandlingen af bøger:

**Dogme 1: Bøgerne skal være klassikere eller almindeligt kendte i en rimelig bred kreds.**

Dermed har publikum måske en tilgang til dem på forhånd, ved hvordan den har set ud og kan se forvandlingen fra bog til skulptur

**Dogme 2: Titlerne i kombination med de færdige værker skal ikke bevidst lægge op til religiøse eller politiske pointer, men være ude efter en filosofisk eller æstetisk diskussion af begrebet bog, handling eller titel på disse eller begrebet skulptur i sammenhæng hermed. Jeg går derfor efter bøger, hvis forskellighed som materiale er størst.**

Jeg vaskede derfor ikke bibler eller Maos lille røde. At jeg har vasket højskolesangbogen og Chr. D. 5. danske lov er provokation nok for mange. Jeg gjorde et forsøg med fem bind af den samme bog ved at vaske dem ved forskellige vaskeprogrammer for at se, hvor meget hvert program påvirkede dem.

**Dogme 3: Den vaskede bog må ikke manipuleres eller forarbejdes videre, end maskinen har gjort det. Dog må den godt hjælpes til at kunne stå på en bestemt vinkel. Jeg må gerne fravælge dele, der er løsrevne i vaskeposen eller fastsætte dele, der har hængt fast i den våde bog og siden er faldet af.**

Resultaterne viste en stor mangfoldighed, men da jeg havde vasket ca. 70 bøger, begyndte udtrykkene at gentage sig. Der var de bøger som blev til papir-smulder, dem der antog sære former som den første bog,

og dem, der bare gik fra hinanden og ellers var stort set upårørte af vasken. Nogle indeholdt som bogskulptur en symbolik i forhold til bogens titel eller forfatter som fx den unge Werters lidelser eller Frk. Jensens kogebog, der med knopperne fra indersiden af vasketromlen fremstår som et blått skjortebryst med forklæde over. Andre blev bare smukke eller sære. Nogle ændrede karakter rent materialemæssigt og ligner mere træ, læder eller brændt ler.